

GÓRNICZY ŚLĄSK KU POLSCE!

1919-2019

Oddział powstańczy z bytomskiego Bobrka (1919r.)

STYCZEŃ 2019

W sierpniu 1919 roku nastroje na Górnym Śląsku były niezwykle gorące - wobec kryzysu po wielkiej wojnie, pracę przerwało 40 kopalń. Rozpoczęły się strajki. Pierwsze powstanie śląskie wybuchło w odpowiedzi na wydarzenia w kopalni „Mysłowice”. Tam władze niemieckie dopuściły się masakry na górnikach, domagających się zaległych wypłat. Gdy 15 sierpnia 1919 roku tłum wtargnął przez bramę na teren zakładu, niemieckie wojsko otworzyło ogień. Zginęło siedmiu górników, dwie kobiety i trzynastoletni chłopiec. W obliczu tej tragedii strajki i niezadowolenie rozlały się po całym Śląsku. Wybuchło powstanie. W czasie walk w Bobrku kompania pod dowództwem Jana Trzęsioła, zdobywszy 120 karabinów i 10 skrzyń amunicji, zaatakowała miejscowe koszary, a następnie powstańcy dowodzeni przez marynarza Józefa Termina, zajęli most. Mimo zaciętych i krwawych walk nie udało się niestety odnieść zwycięstwa. Dziś w Bobrku, na terenie cmentarza parafialnego kościoła Świętej Rodziny, znajduje się mogiła kryjąca zwłoki trzynastu osób, poległych podczas tych wydarzeń.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
1		1 Nowy Rok	2 Izidor, Abel	3 Genowefa, Zdzisław	4 Eugeniusz, Aniela	5 Edward, Szymon	6 Trzech Króli
2	7 Kryspin, Julian	8 Wawrzyniec, Seweryn	9 Antoni, Piotr	10 Jan, Wilhelm	11 Honorata, Matylda	12 Arkadiusz, Bernard	13 Bogumiła, Weronika
3	14 Hilary, Nina	15 Paweł, Arnold	16 Marcel, Włodzimierz	17 Rozalinda, Antoni	18 Małgorzata, Beatrycze	19 Mariusz, Henryk	20 Fabian, Sebastian
4	21 Agnieszka, Inez	22 Wincenty, Anastazja	23 Rajmund, Ildofons	24 Tymoteusz, Rafał	25 Miłoz, Paweł	26 Paulina, Seweryn	27 Jan, Przybysław
5	28 Tomasz, Karol	29 Anieli, Franciszek	30 Maciej, Marcin	31 Ludwik, Jan			

Zacięte walki w rejonie Mikołowa (1919r.)

LUTY 2019

Rozkaz rozpoczęcia I powstania śląskiego wydał ówczesny dowódca Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska - Alfons Zgrzebnik, a jako pierwsi walkę powstańczą rozpoczęli powstańcy w powiecie pszczyńskim, do którego należało wówczas m.in. miasto Mikołów. W rejonie tym operował oddział powstańczy pod dowództwem komendanta okręgu Ryszarda Bąka. Akcję rozpoczęto napaścią na urzędników kopalni „Valeska”, którym odebrano broń, następnie opanowano dworzec kolejowy i biura okręgu policyjnego rozlokowane w pomieszczeniach kopalni „Trautscholdsegen” (dzisiejsza KWK „Bolesław Śmiały” w Łaziskach Średnich), zdobywając tam 16 karabinów ręcznych i dubeltówkę. 17 sierpnia 1919 roku o godzinie 3.00 w nocy nastąpiło kolejne natarcie oddziałów powstańczych. Okazało się jednak, że formacje niemieckiego Grenzschutzu nie dały się zaskoczyć, dysponowały także przytłaczającą przewagą uzbrojenia. Wydarzenia te upamiętnia tablica na ścianie frontowej obecnego budynku Prokuratury Rejonowej w Mikołowie.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
5					1 Brzydka, Ignacy	2 Maria, Kornel	3 Błażej, Oskar
6	4 Weronika, Józef	5 Adelajda, Agata	6 Amanda, Dorota	7 Ryszard, Teodor	8 Józefina, Hieronim	9 Pola, Apolonia	10 Scholastyka, Jacek
7	11 Bernadeta, Maria	12 Benedykt, Ludwik	13 Grzegorz, Katarzyna	14 Walenty, Cyryl	15 Jowita, Zygfryd	16 Daniel, Danuta	17 Łukasz, Zbigniew
8	18 Konstancja, Symeon	19 Konrad, Marcel	20 Leon, Zenobiusz	21 Feliks, Robert	22 Małgorzata, Marta	23 Izabela, Roman	24 Piotr, Maciej
9	25 Cezary, Wiktor	26 Miroslaw, Aleksander	27 Anastazja, Gabriel	28 Hilary, Makary			

Przegląd wojsk powstańczych w Pszczynie (1920r.)

MARZEC 2019

Mówiąc o powstaniach śląskich na ziemi pszczyńskiej wspomnieć trzeba o Stanisławie Krzyżowskim. W lipcu 1919 roku dowodził on akcją przejęcia na stacji Tychy niemieckiego wagonu towarowego z bronią i amunicją, a w nocy z 16 na 17 sierpnia – jako szef oddziału operacyjnego – wybuchem I powstania śląskiego w powiecie pszczyńskim. Podczas II powstania śląskiego, dowodzone przez niego oddziały w ciągu dwóch dni (20–21 sierpnia 1920 roku) zdołały opanować cały powiat. W 1921 roku zmobilizował do walk powstańczych ponad 6 tysięcy mieszkańców ziemi pszczyńskiej i na początku maja wystawił trzy pułki: lotny, liniowy i rezerwowý. Sam objął komendę Pszczyńskiego Pułku Rezerwowego i odznaczył się sprawnym zwalczaniem dywersji niemieckiej i zaprowadzaniem polskiej władzy w powiecie. Udział mieszkańców ziemi pszczyńskiej w trzech powstaniach śląskich i ostateczne wyniki plebiscytu w 1921 r. sprawiły, że ziemię tę stały się częścią państwa polskiego.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
9					1 Albin, Dawid	2 Paweł, Helena	3 Teresa, Tytjan
10	4 Kazimierz, Lucjusz	5 Adrian, Oliwia	6 Wiktor, Róża	7 Teresa, Tomasz	8 Jan, Stefan	9 Dominik, Katarzyna	10 Makary, Cyprian
11	11 Konstanty, Benedykt	12 Bernard, Grzegorz	13 Krystyna, Bożena	14 Matylda, Jakub	15 Ludwika, Longin	16 Gabriel, Izabela	17 Patrik, Zbigniew
12	18 Edward, Krystian	19 Józef, Bogdan	20 Aleksandra, Klaudia	21 Ludomił, Benedykt	22 Bogusław, Katarzyna	23 Feliks, Pelagia	24 Marek, Gabriel
13	25 Ireneusz, Maria	26 Larysa, Teodor	27 Ernest, Lidia	28 Aniela, Jan	29 Stefan, Eustachy	30 Amadeusz, Amelia	31 Beniamin, Kornelia

Pociąg pancerny Kabcich w Rudach Raciborskich (1921r.)

KWIECIEŃ 2019

Dobrze rozbudowane zaplecze techniczne oraz rozwinięta sieć dróg i kolei sprawiły, że tereny Górnego Śląska w czasie powstań stanowiły doskonale pole do wykorzystania broni pancernej. Szczególnie użyteczne były zaś pociągi pancerne. Ich uzbrojenie było w większości improwizowane, tworzone na miarę możliwości, już podczas trwania walk. Dobrym przykładem jest tu wąskotorowy pociąg pancerny „Kabcich”, „Pancerka Kabcich”, jak potocznie nazywano ten pojazd – pełniła swoją służbę bojową na wąskotorowej linii kolejowej Gliwice – Rudy Raciborskie w okresie III powstania śląskiego. Składała się z opancerzonego pruskiego parowozu serii T37, zbudowanego na początku XX wieku i – również opancerzonych – dwóch żelaznych węglarek systemu Ziehla, z których każda posiadała stanowiska dla 4 karabinów maszynowych. Pojazd ten swoją nazwę zawdzięczał nazwisku podporucznika Edmunda Kabcicza, bohaterskiego dowódcy batalionu w 7 Pułku Gliwickim.

TYDZIEŃ

PONIEDZIAŁEK

WTOREK

ŚRODA

CZWARTEK

PIĄTEK

SOBOTA

NIEDZIELA

14

1

Grażyna, Zbigniew

2

Franciszek, Wiktor

3

Syktus, Ryszard

4

Izydor, Wacław

5

Wincenty, Irena,

6

Wilhelm, Celestyn

7

Herman, Donat

15

8

Radosław, Julia

9

Achacy, Hugo

10

Magdalena, Michał

11

Leona, Filip

12

Damian, Juliusz

13

Marcin, Ida

14

Walerian, Justyna

16

15

Anastazja, Olimpia

16

Julia, Benedykt

17

Klara, Robert

18

Bogumiła, Bogusława

19

Emma, Jerzy

20

Czesław, Agnieszka

17

22

Poniedziałek Wielkanocny

23

Jerzy, Wojciech

24

Horacy, Grzegorz

25

Marek, Jarosław

26

Marzena, Marcel

27

Zyta, Teofil

28

Waleria, Paweł

18

29

Piotr, Augustyna

30

Katarzyna, Jakub

Parada alianckich czołgów w Bytomiu (1921r.)

MAJ 2019

Od lutego 1920 do lipca 1922 roku, zgodnie z postanowieniami traktatu wersalskiego, który zakończył I wojnę światową, na Śląsku przebywały oddziały francuskie, a także wojska włoskie i angielskie. Władzę na Górnym Śląsku sprawowała w tym okresie Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa. Francuzi stanowili kontyngent o największym potencjale militarnym. Odgrywali też kluczową rolę we władzach Komisji. Wystarczy wspomnieć, że na jej czele stał właśnie francuski generał Henri Le Rond. Zadaniem Komisji było przygotowanie gruntu pod planowany plebiscyt, którego wyniki miały zdecydować o podziale spornego terytorium między Polskę a Niemcy. Zadaniem stacjonujących na Śląsku wojsk alianckich było dopilnowanie prawidłowego przebiegu kampanii plebiscytowej i samego głosowania oraz utrzymanie porządku. Wyniki plebiscytu okazały się jednakże w znacznym stopniu niejednoznaczne, a podział terytorium niekorzystny dla Polski, co stało się bezpośrednim powodem wybuchu III powstania śląskiego.

TYDZIEŃ	PNIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
18			1 <i>Święto Pracy</i>	2 <i>Anatol, Zygmunt</i>	3 <i>Święto Konstytucji 3 Maja</i>	4 <i>Monika, Michał</i>	5 <i>Irena, Waldemar</i>
19	6 <i>Jan, Jakub</i>	7 <i>Gizela, Róża</i>	8 <i>Stanisława, Stanisław</i>	9 <i>Grzegorz, Bożydar</i>	10 <i>Beatrycze, Antonina</i>	11 <i>Franciszek, Jakub</i>	12 <i>Dominik, Pankracy</i>
20	13 <i>Maria, Robert</i>	14 <i>Maciej, Bonifacy</i>	15 <i>Zofia, Izidor</i>	16 <i>Andrzej, Szymona</i>	17 <i>Sławomir, Weronika</i>	18 <i>Aleksandra, Eryk</i>	19 <i>Urban, Iwona</i>
21	20 <i>Bernardyn, Aleksander</i>	21 <i>Wiktor, Tymoteusz</i>	22 <i>Julia, Emil</i>	23 <i>Michał, Iwona</i>	24 <i>Zuzanna, Joanna</i>	25 <i>Magda, Grzegorz</i>	26 <i>Filip, Paulina</i>
22	27 <i>Oliwier, Jan</i>	28 <i>Jaromir, Augustyn</i>	29 <i>Urszula, Maria</i>	30 <i>Ferdynand, Feliks</i>	31 <i>Bogna, Florentyna</i>		

Przeгляд oddziałów powstańczych w Chorzowie (1921r.)

CZERWIEC 2019

Rozpoczęcie III powstania poprzedził plebiscyt, który odbył się 20 marca 1921 roku. Komisja Plebiscytowa zdecydowała o przyznaniu prawie całego obszaru Niemcom - Polska miała otrzymać tylko powiaty pszczyński i rybnicki. Na tę wieść, wcześniejsze strajki niezadowolonych mieszkańców regionu - przede wszystkim górników i ich rodzin - przekształciły się 2 maja w strajk generalny, który objął 97% zakładów pracy. Jeszcze tej nocy rozpoczęło się powstanie. Walki trwały dwa miesiące - powstańcy zdołali opanować prawie cały obszar plebiscytowy. W wyniku tego zrywu Rada Ambasadorów zdecydowała o korzystniejszym dla Polski podziale Śląska. W Polsce znalazły się m.in. Katowice, Świętochłowice, Królewska Huta (obecny Chorzów), Rybnik, Lubliniec, Tarnowskie Góry i Pszczyna, co przyczyniło się do ogromnego skoku cywilizacyjnego i gospodarczego kraju. Wojciech Korfanty stręcił to tak: „Cud nad Wisłą uratował Polskę od zguby, cud nad Odrą dał Polsce Śląsk. Cudu nad Wisłą i cudu nad Odrą nie stworzył żaden dyktator, żaden mocarz, który wziął odpowiedzialność za losy narodu, ale duch narodu, jego solidarność narodowa, duch obywatelski i poczucie odpowiedzialności każdego obywatela”.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
22						1 Konrad, Jakub	2 Marianna, Eugeniusz
23	3 Leszek, Anaton	4 Karol, Franciszek	5 Waleria, Bonifacy	6 Norbert, Laura	7 Robert, Wiesław	8 Maksym, Seweryn	9 Zesłanie Ducha Świętego
24	10 Bogumiła, Małgorzata	11 Anastazy, Feliks	12 Janina, Jan	13 Lucjan, Graja	14 Eliza, Justyna	15 Jolanta, Wiola	16 Alina, Aneta
25	17 Laura, Albert	18 Elżbieta, Marek	19 Gerwoży, Julianna	20 Bole Ciało	21 Alojzy, Alicja	22 Paulina, Tomasz	23 Wanda, Zenona
26	24 Jan, Janina	25 Doroż, Luc	26 Fawel, J	27 Maria, Władysław	28 Ireneusz, Leon	29 Beata, Piotr	30 Lucyna, Emilia

Stanowisko powstańcze w katowickiej osadzie Karbowa (1921r.)

LIPIEC 2019

Karbowa to dawna osada na południu Katowic - dzisiaj wznosi się tu osiedle Paderewskiego. Karbowianie chlubnie zapisali się w walkach podczas powstan śląskich. Warto podkreślić, że w oddziałach powstańczych walczyło wielu górników. Trzon i kompanii 3 katowickiego pułku piechoty imienia Dąbrowskiego stanowili górnicy z Ligoty, Panewnik, Piotrowic, Brynowa, Katowickiej Hałdy i właśnie Karbowej. Licząca 250 ludzi kompania zdobyła 3 maja 1921 roku, po krwawych walkach, koszary policji przy obecnej ul. Bartosza Głowackiego i wzięła do niewoli około osiemdziesięciu policjantów niemieckich. Po opuszczeniu Katowic, kompania brała udział w walkach na linii Ujazd - Sławęcice i pod Górą Świętej Anny. Dowódcami jednostki byli górnicy kopalni „Wujek” - Władysław Wieczorek i Konstanty Woźniczka, a dowódcami plutonów - Emanuel Gruszka, Czesław Czakański i poległy podczas zdobywania katowickich koszar policji - Jan Wysocki. Choć brakuje bliższych danych o zabitych i rannych górnikach-uczestnikach trzech powstańczych zrywów, winni jesteśmy o ich poświęceniu pamiętać.

TYDZIEŃ

PONIEDZIAŁEK

WTOREK

ŚRODA

CZWARTEK

PIĄTEK

SOBOTA

NIEDZIELA

27

1

Halina, Marian

2

Jagoda, Maria

3

Jack, Tomasz

4

Malwina, Teodor

5

Atanazy, Karolina

6

Dominika, Dominik

7

Benedykt, Cyryl

28

8

Elżbieta, Adrian

9

Zenon, Sylwia

10

Filip, Alma

11

Cyprian, Olga

12

Bruno, Paulina

13

Sara, Małgorzata

14

Marcel, Kamila

29

15

David, Roksana

16

Stefan, Maria

17

Bogdan, Aneta

18

Szymon, Kamila

19

Alfred, Wincenty

20

Czesław, Małgorzata

21

Daniel, Wiktor

30

22

Magdalena, Milena

23

Brygida, Bogna

24

Krystyna, Kinga

25

Jakub, Krzysztof

26

Hanna, Mirosław

27

Natalia, Julia

28

Wiktor, Tina

31

29

Marta, Olaf

30

Julia, Piotr

31

Helena, Ignacy

Powstańcy w okopach Nad Olzą (1921r.)

Kluczowe znaczenie dla całego powstańczego frontu i ostatecznego sukcesu III powstania śląskiego miały pozycje nad rzekami Olzą i Odrą, w pobliżu Wodzisławia Śląskiego i Raciborza. Przerwanie frontu w tym miejscu groziło by przedostaniem się Niemców na tyły wojsk powstańczych. 23 maja 1921 r. wojska niemieckie przypuściły zmasowany atak na stanowiska powstańcze. Pewni swego Niemcy natrafili jednak na zdecydowany, krwawy opór, broniących tych terenów oddziałów powstańczej grupy „Południe” pod wodzą Bronisława Sikorskiego, który jasno zdawał sobie sprawę, iż przerwanie linii obrony spowoduje klęskę całego powstania. Niemiecki atak twardo odparto i utrzymano pozycje obronne kosztem wielu ofiar ze strony powstańców. Bitwa faktycznie została przerwana przez zawarty 27 maja rozejm. Aby uczcić heroizm powstańców, broniących pozycji nad Olzą, mieszkańcy okolicznych wsi ufundowali im pomnik.

SIERPIEŃ 2019

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	SRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
31				1 Justyna, Piotr	2 Gustawa, Gustaw	3 Nikodem, Lidia	4 Prokop, Dominik
32	5 Oswald, Emil	6 Stefan, Jakub	7 Konrad, Dorota	8 Cyprian, Dominik	9 Irena, Roman	10 Wawrzyniec, Borys	11 Zuzanna, Włodzimierz
33	12 Lech, Klara	13 Diana, Hipolit	14 Maksymilian, Euzebiusz	15 Wniebowzięcie NMP	16 Jachim, Norbert	17 Anita, Jacek	18 Helena, Ilona
34	19 Bolesław, Juliusz	20 Bernard, Samuel	21 Joanna, Wiktoria	22 Cezary, Maria	23 Róża, Apolinary	24 Bartosz, Bartłomiej	25 Ludwik, Patrycja
35	26 Sandra, Aleksandra	27 Józef, Monika	28 Patrycja, Augustyn	29 Beata, Sabina	30 Róża, Szczygny	31 Izabela, Bogdan	

Wóz pancerny Powstaniec w Chorzowie (1921r.)

WRZESIEŃ 2019

Wóz pancerny „Powstaniec” zbudowany został w maju 1921 roku przez inż. Woźniaka. Ponieważ dowodził nim bosman Karol Walerus, nazywano go także „Woźniak-Walerus”. Nie wiadomo jakiej marki samochodu użyto do jego budowy. Pojazd, uzbrojony w 4 do 5 karabinów maszynowych MG 08/15 kal. 7,92 mm i broń ręczną załogi, wyposażony był także w obrotową wieżyczkę na dachu. Mógł pomieścić 7 do 9 żołnierzy. Swoją chrzest bojowy „Powstaniec” przeszedł 3 maja 1921 roku, podczas walk o Hutę Bismarcka w Chorzowie. Od 6 maja pojazd znajdował się pod Kędzierzynem, gdzie brał udział w szturmowaniu miasta. 18 maja oddział Karola Walerusa został włączony do 8 pułku piechoty w rejon miejscowości Żyrowa i Jasiona. 21 maja „Powstaniec” uczestniczył w zasadzce na niemiecki oddział grupy „Oberland”, w wyniku której Niemcy ponieśli znaczne straty. Następnie oddział Walerusa uczestniczył w walkach o Żębówce pod Kluczborkiem. Rozkazem demobilizacyjnym z 14 czerwca 1921 roku, kompania przeszła na terytorium Polski. 1 lipca oddział Walerusa został rozwiązany.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
35							1 Bronisław, Idzi
36	2 Stefan, Julian	3 Symon, Izabela	4 Rozalia, Ida	5 Dorota, Wawrzyniec	6 Eugeniusz, Beata	7 Regina, Ryszard	8 Maria, Radosław
37	9 Piotr, Sergiusz	10 Sebastian, Lukasz	11 Jacek, Feliks	12 Sylvia, Maja	13 Filip, Jan	14 Bernard, Roksana	15 Roland, Nikodem
38	16 Kornel, Edyta	17 Justyna, Robert	18 Irena, Stanisław	19 Konstancja, Janusz	20 Renata, Franciszek	21 Mateusz, Daria	22 Joachim, Tomasz
39	23 Bogusław, Tekla	24 Gerard, Gerard	25 Aurelia, Kamil	26 Justyna, Cyprian	27 Wincenty, Damian	28 Wacław, Marek	29 Michalina, Michał
40	30 Grzegorz, Zofia						

Powitanie Gen. Szeptyckiego w Katowicach (1922r.)

PAŹDZIERNIK 2019

20 czerwca 1922 roku na Górną Śląsk wkroczyło wojsko polskie pod wodzą generała Stanisława Szeptyckiego i obsadziło pierwszą strefę obszaru przyznanego Polsce, czyli miasto Katowice i powiat katowicki. Ceremonia powitania polskich żołnierzy była bardzo emocjonalna. Między dawnymi budkami granicznymi, od strony polskiej i śląskiej ustawiono bramę powitalną. Kiedy generał stanął konno przed łańcuchem, przemówił do niego z trybuny wojewoda Rymer, a zaraz po nim ks. Kapica. Następnie wojsko z Szeptyckim na czele, ruszyło na ziemię śląską i drogą przez Rozdzień, Szopienice, Burowiec i Zawodzie udało się do Katowic. Żołnierze witani byli entuzjastycznie z okien domów i gęstych szpalerów na ulicach. U wjazdu na rynek ustawiono potężną bramę powitalną z napisem „Niech żyje Polska! Niech żyje Górny Śląsk!”. Po przeglądzie wojsk, które zapelnily rynek i przylegające ulice, odbyła się msza polowa, odprawiona przy ołtarzu ustawionym na stopniach Teatru Miejskiego. Po nabożeństwie wszedł na mównicę poseł Wojciech Korfanty i powitał generała Szeptyckiego. Uroczystości zakończyła defilada wojskowa.

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
40		1 <i>Remigiusz, Danuta</i>	2 <i>Teofil, Dionizy</i>	3 <i>Teresa, Gerard</i>	4 <i>Rozalia, Franciszek</i>	5 <i>Apolinary, Igor</i>	6 <i>Artur, Fryderyka</i>
41	7 <i>Justyn, Amelia</i>	8 <i>Brygida, Pelagia</i>	9 <i>Dionizy, Arnold</i>	10 <i>Franciszek, Paulina</i>	11 <i>Aldona, Marian</i>	12 <i>Maksymilian, Witold</i>	13 <i>Teofil, Edward</i>
42	14 <i>Bernard, Kalista</i>	15 <i>Jadwiga, Teresa</i>	16 <i>Ambroży, Gaweł</i>	17 <i>Lucyna, Małgorzata</i>	18 <i>Łukasz, Julian</i>	19 <i>Ziemowit, Piotr</i>	20 <i>Jan, Iwona</i>
43	21 <i>Urszula, Elżbieta</i>	22 <i>Filip, Kordian</i>	23 <i>Seweryn, Mariena</i>	24 <i>Rafał, Marcin</i>	25 <i>Daria, Krzysztof</i>	26 <i>Dymitr, Łucjan</i>	27 <i>Manfred, Sabina</i>
44	28 <i>Szymon, Tadeusz</i>	29 <i>Wioletta, Teodor</i>	30 <i>Przemysław, Edmund</i>	31 <i>August, Łukasz</i>			

Poświęcenie Kopca Wyzwolenia w Piekarach Śląskich (1937r.)

Projekt usypania kopca, symbolizującego obecność wojsk Jana III Sobieskiego na Śląsku, narodził się już w 1883 roku. Jego ojcem był słynny „Śląski Wernyhora” - Wawrzyniec Hajda. Jednak władze niemieckie skutecznie zablokowały wtedy tę inicjatywę, a autorowi wytoczono proces za podburzanie ludności do manifestowania polskości. Idea została wskrzeszona przez środowiska kombatanatów powstań śląskich w 1930 roku, a prace ruszyły niecałe dwa lata później. Miejsce usypania kopca nie jest przypadkowe, to tutaj bowiem powstały z Piekar Śląskich i Bytomia przed wybuchem III powstania śląskiego składali przysięgę, tu zginął także pierwszy powstaniec. Symboliczna jest także ziemia, z której kopiec jest usypany – przywieziona została z wielu regionów Polski, miejsc pamiętnych bitew i wielkich historycznych wydarzeń. 20 czerwca 1937 roku odbyło się uroczyste poświęcenie Kopca Wyzwolenia przez księdza prałata Wawrzyńca Puchera, w obecności między innymi wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego i wojewody śląskiego Michała Grażyńskiego.

LISTOPAD 2019

TYDZIEŃ	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
44					1 Wszystkich Świętych	2 Bohdan, Jerzy	3 Sylvia, Hubert
45	4 Olgierd, Karol	5 Elżbieta, Sławomir	6 Feliks, Leon	7 Karina, Rudolf	8 Seweryn, Wiktoria	9 Ursyn, Teodor	10 Lena, Natalia
46	11 Święto Niepodległości	12 Renata, Witold	13 Stanisław, Livia	14 Laura, Emil	15 Leopold, Albert	16 Maria, Edmund	17 Hugo, Grzegorz
47	18 Roman, Tomasz	19 Elżbieta, Seweryn	20 Anatol, Edyta	21 Konrad, Janusz	22 Marek, Stefan	23 Adela, Klemens	24 Flora, Jan
48	25 Klemens, Katarzyna	26 Leonard, Konrad	27 Franciszek, Walerian	28 Jakub, Zdzisław	29 Saturnin, Błażej	30 Andrzej, Fryderyk	

Powstańcy śląscy na tle dzisiejszego Muzeum Śląskiego w Katowicach

GRUDZIEŃ 2019

Odzyskanie niepodległości przez Polskę wiązało się z odtworzeniem, a właściwie stworzeniem całego aparatu państwowego. Już w 1918 roku przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu powstała Sekcja Górnictwo-Hutnicza, przekształcona w 1921 roku w departament obejmujący m.in. Wydział Górnictwa Węglowego. 1 marca 1920 roku, czyli przed plebiscytem, który miał zdecydować o przynależności państwowej Górnego Śląska, przy Polskim Komisariacie Plebiscytowym w Bytomiu utworzono Wydział Górnictwa, którego zadaniem było m.in. przygotowanie załóg górniczych do głosowania. Zorganizowanie administracji górnictwa górnośląskiego powierzono inżynierowi Zygmunтови Maławskiemu, który w 1922 roku doprowadził do utworzenia w Katowicach Wyższego Urzędu Górniczego z czterema urzędami okręgowymi – w Katowicach, Królewskiej Hucie, Rybniku i Tarnowskich Górach. Dzięki temu, kiedy 20 czerwca 1922 roku wojsko polskie pod dowództwem generała Stanisława Szeptyckiego wkroczyło do Katowic, przygotowane do pracy polskie władze górnicze od razu przejęły czynności od urzędników pruskich.

TYDZIEŃ

48

49

50

51

52

1

PONIEDZIAŁEK

2

Balbin, Rafał

9

Wiesław, Leokadia

16

Alina, Zdzisław

23

Wiktoria, Sławomir

30

Eugeniusz, Sabina

WTOREK

3

Kawery, Franciszek

10

Julia, Daniel

17

Florian, Łazarz

24

Wigilia Bożego Narodzenia

31

Sylwester, Sebastian

ŚRODA

4

Barbara, Krystian

11

Stefan, Artur

18

Gracjan, Bogusław

25

Boże Narodzenie

CZWARTEK

5

Saba, Krystyn

12

Adelajda, Aleksander

19

Urban, Dariusz

26

Boże Narodzenie

PIĄTEK

6

Mikołaj, Emilian

13

Otylia, Łucja

20

Dominik, Makary

27

Zaneta, Jan

SOBOTA

7

Ambroży, Marcin

14

Izidor, Alfred

21

Tomasz, Piotr

28

Antoni, Teofil

NIEDZIELA

1

Blanka, Natalia

8

Maria, Wiergiliusz

15

Walerian, Celina

22

Honorata, Zenon

29

Tomasz, Dominik